

PASAULES URBĀNISTIKAS RISINĀJUMI

Koplietošanas zonu iekārtošanas tendences

Nama *Dzintaru Park* lakoniskums tika apspēlēts ar neparastām autormēbeļu formām

Premium klasei pietuvinātos klubu tipa projektos parādās arī papildu koplietošanas zonas: sabiedriskā mini bibliotēka, kinozāle, sporta zāle, spa, veļas mazgātava, kosjeržs, terases un atpūtas zonas. Tā ir laba pievienotā vērtība, kas ļauj izcelties salīdzinājumā ar citiem projektiem. Koplietošanas zonu dizains ļoti ietekmē to, vai cilvēks izvēlēsies tieši šo projektu; sabiedrisko zonu interjers nosaka gan cilvēka komfortu, gan viņa statusu.

Pašlaik Latvijā koplietošanas zonu dizains ir *premium* klases nekustamā īpašuma pazīme, bet ekonomiskajā segmentā tam bieži vien nepievērš īpašu uzmanību – neparedz speciālu noformējumu, apsargu, durvju sargu vai pat liftu –, kaut gan citur pasaulē tā ir parasta prakse arī ekonomiskā segmenta mājokļiem. Tam ir arī zinātnisks pamatojums – ja starp ārējo pasauli un cilvēka personisko telpu ir buferzona, tas ir psiholoģiski daudz patīkamāk.

Tādās lielās pilsētās kā Ņujorka un Londona tā ir vēsturiski izveidojusies norma. Pat Rīgā 20. gadsimta sākuma jūgendstila namos ir durvju sargam paredzēta vieta, skaistas marmora kāpnes, platas durvis, ērti, acij tīkami foajē. Latvijā tas bija pirms simts gadiem, bet citās Eiropas valstīs tā bijis vienmēr. Tagad šis komforta normas, kas citur pasaulē nekur nebija pazudušas, atgriežas pie mums.

Runājot par koplietošanas zonu noformēšanas vispārējām tendencēm, interjera dizaina kompānijas *Katz*

Mājas dvēseles atbalss

Koplietošanas vietu dizains ir viens no galvenajiem elementiem, veidojot patērētājiem tīkamu dzīvojamā kompleksa tēlu. Šādu zonu mērķi ir ļoti dažādi – skaisti iekārtotos foajē var sagaidīt viesus, vestibilā padzert kafiju, parakstīt dokumentus, aprunāties.

mākslinieciskais direktors Staņislavs Kacs stāsta: «Pasaules mērogā tendenču kā tādu nav, viss jau sen ir izdomāts. Toties Latvijā notiek pakāpeniska pirms desmitiem vai pat simtiem gadu izdomātas pasaules prakses – komforta un cienīgas dzīves normu – apgūšana. Tiek ieviestas recepcijas, atpūtas zonas, kur var sagaidīt viesus. Kas attiecas uz materiāliem, pirmajā vietā vienmēr ir kvalitāte, saprotot, ka cilvēki, kas izvēlas nekustamo īpašumu *premium* klases mājās, pārzina izmantoto materiālu kvalitāti un līmeni. Pēc iespējas

tiek izmantoti dabiskie materiāli – akmens, koks. Svarīga ir kvalitatīva gaisma ar labu optiku, ērtu atpūtas zonu noformēšana, dekorēšana ar mākslas objektiem un aksesuāriem. Aktuāli ir mūsdienīgi zīmoli no Itālijas, ASV, Anglijas, Francijas, Nīderlandes.»

Bieži vien māja un interjers ir īsts *mārketoģu* leģendas iemiesojums, taču ideālajā gadījumā dizainam, nosaukumam un atrašanās vietai ir jā-

stilu dizaina elementus. Rezultātā radās nevis stingra stilizācija, bet eklektisks mūsdienu stils ar dažiem tā laika *citātiem*. Uzskatu, ka eklektika un stilu sajaukums vienmēr ir interesantāks, jo tas ir aktuāli un atbilst laika garam. Mūsdienās, kad neko īpaši jaunu nevar izdomāt, var veidot jaunas kombinācijas. Tajā ir viss postmodernisma burvīgums – sajaukt kopā jēdzienus, idejas, pieejas un uz šā pamata iegūt jaunu rezultātu. Tas notiek visās

jomās – mūzikā, mākslā, kultūrā.»

Koplietošanas zonām ir jābūt pievilcīgām un veidotām statusa dizainā, bet galvenokārt funkcionālām, un te galvenais ir atrast līdzsvaru. Koplietošanas zonu dizainera uzdevums ir ievērot/atrast maksimāli efektīvas dizaina estētikas, funkcionalitātes, cenas un kvalitātes proporcijas un uzprojek-

One Thousand Museum interjers ir viens no pēdējiem Zahas Hadīdas darbiem

tēt tā, lai viss atbilstu normatīviem. Staņislavs Kacs min interesantu piemēru: «Saskaņā ar būvvaldes prasībām kāpnēm ar vairāk nekā trim pakāpieniem obligāti jābūt ar margām. Pat tad, ja pakāpieni ir tikai četri. Skaidrs, ka neviens pie tām neturēsies, bet šādā situācijā dizainera uzdevums ir organiski ieviest pieprasīto elementu, lai tiktu ievērotas normas un vienlaikus būtu funkcionāli un skaisti.»

Daudzas Latvijas interjera dizaina kompānijas jau iziet ārzemju tirgos, veidojot interjerus Parīzē, Monako, Maskavā, bet piemērs un iedvesmas avots ir projekti Ņujorkā, Londonā, Āzijā. Viens no pēdējiem projektiem, kas gluži vai apbur ar savu interjeru, ir futuristiskais dzīvojamais debesskrāpis Maiami *One Thousand Museum*. Tā autore ir pasauleslavenā dizainera Zaha Hadīda, kuras projekti iedvesmo dizainerus visā pasaulē. ➊

EKSPERTA VIEDOKLIS

IVARS RUDZĪTIS

ORDO Group
valdes priekšsēdētājs

Interjera dizains ir neatņemama ēkas sastāvdaļa, un visveiksmīgāk to var izveidot, interjera dizaina koncepciju izstrādājot jau telpu arhitektūras projektēšanas stadijā. Dažkārt uzdevums ir complicētāks – vēsturisku ēku interjera dizains pieprasa no dizainera daudz lielāku iedziļināšanos; ēkas vēsturisko naratīvu ir jāspēj pasniegt mūsdienīgā skanējumā. Šādas ēkas interjeram ir jābūt kontekstualizētam ar tās vēsturisko pagātni, kā arī ar mūsdienu interpretāciju un funkcionalitāti.

Viens no veiksmīgākajiem šāda veida projektiem, ko īstenojusi *Ordo Group*, ir dzīvojamās ēkas *Elizabeth* (agrāk *Butovica* nams) restaurācija un rekonstrukcija. *Elizabeth* nams atrodas Elizabetes ielā 3 un atklāj šīs ielas unikālo arhitektūras pieminekļu panorāmu.

Līdzās fasādes atjaunošanai ne mazāk svarīgs uzdevums bija koplietošanas telpu (vestibila, galvenās kāpņu telpas, parādes kāpņu) restaurēšana. Mājas foajē ir pirmais iespaids, pēc tā spriež par ēkas iekšējo piepildījumu un atmosfēru, kas tajā valda. Tāpēc koplietošanas zonu interjeram mēs piešķiram īpašu nozīmi, izstrādājot to sadarbībā ar izcilākajiem Latvijas un ārzemju interjera dizaineriem. Ēkā bija saglabājušies daudzi oriģinālo jūgendstila gleznojumu fragmenti, pēc kuru parauga tika pilnībā restaurēti sienu un griestu gleznojumi.

Koplietošanas telpu apdare, mēbeles, interjera elementi ir izvēlēti ļoti rūpīgi, liela daļa izstrādāta pēc individuāla pasūtījuma, kā rezultātā *Elizabeth* nams ir kļuvis par izcilu eksterjera un interjera restaurācijas un rekonstrukcijas paraugu.

RUBRIKU PIEDĀVĀ

